

نقش فناوری اطلاعات و ارتباطات در جهانی شدن صنعت رسانه

سهیلا گودرزی^۱

چکیده

فناوری‌های جدید ارتباطی نه تنها بر گستره مخاطبان تأثیر گذاشته اند بلکه توانسته اند حتی بنیاد نظریه های کلاسیک ارتباطات را زیر سوال ببرند. به عنوان مثال مدل فرستنده، کانال و گیرنده در نظریه های سنتی ارتباطات، امروزه با ورود رسانه‌هایی نظیر شبکه‌های کاربرمحور یا شبکه‌های اجتماعی به مدل اجتماعات تولید کننده محتوا تبدیل شده که در آن هر فرد در هر زمان به طور پیوسته فرستنده و گیرنده است و نقش های متعددی را در این کانال ارتباطی برعهده می‌گیرد. این تحولات فناورانه در ذات خود حاوی چالش ها و تهدید هایی هستند که برخی صاحب نظران از آن به عنوان جنگ نرم یاد کرده‌اند اما این فقط یک روی سکه است، تحولات مذکور در مورد همه کشورهای جهان مصداق دارد و اگر قرار باشد کسی آسیبی ببیند، قطعاً آن جامعه ای خواهد بود که در برابر این فناوری ها گارد دفاعی بگیرد. ورود و پیشرفت فناوری‌های نوین در سازمان های رسانه‌ای، تغییرات زیادی را به وجود آورده که در نتیجه ساختار و نحوه مدیریت سازمانهای رسانه‌ای را تحت تأثیر قرار داده است. این مقاله تلاش می‌نماید تا چگونگی تأثیر فناوری‌های نوین در رسانه و تحولات آن را به صورت موردی، مورد مطالعه قرار دهد.

کلمات کلیدی: فناوری اطلاعات، ارتباطات، صنعت رسانه، فناوری های نوین، سازمان های رسانه ای، جهانی شدن

---

^۱دانش آموخته کارشناسی ارشد مهندسی فناوری اطلاعات، دانشگاه آزاد واحد فسا، hone95.it@gmail.com

۱- مقدمه

در آغاز یک عصر جدید گسترش عظیم ارتباط انسانی در همه جا در حال تأخیر گذرات بر فرهنگ می‌باشد تغییرات فناوری انقلابی تنها بخشی از چیزی است که در حال رخ دادن می‌باشد. که بشر را یکپارچه نموده و جهان را تبدیل به یک دهکده جهانی نموده است. اما این مفهوم اتاق جهانی شده است زیرا دهه اصلی اخیر شاهد توسعه های چشم گیری در فناوری ارتباطی بوده است این شامل تکامل سریع فناوری های موجود اخیر و ظهور ارتباطات از راه دور و فناوری های جدید، ماهواره ها، تلویزیون کابلی، فیبر نوری، ویدئو کاست ها، دیسک های فشرده، ساخت تصاویر کامپیوتری، و فناوری کامپیوتری و دیجیتال دیگر و غیر می‌باشد. به آشکار این عصر فناوری اطلاعات است که هم چنین این فناوری اطلاعات انقلابی در صنعت رسانه نیز به وجود آورد. رسانه های جمعی معمول جای خود را به پیچیده ترین و پیشرفته ترین رسانه های به روز دادند. همراه با این پیشرفت های فناوری به صنعت رسانه به طور تند و سریع رشد نمود. انقلاب اطلاعات به فرآیند اطلاعاتی سرعت بخشید، اخبار و اطلاعات را می‌توان در یک چشم به هم زدن به هر گوشه از دنیا ارسال نمود. زمانی که دستگاه چاپ اختراع نشده بود روزنامه ها به شکل دستنویس فشرده می‌شدند. امروزه در این عصر فناوری اطلاعات استفاده از کامپیوتر بخشی از صنعت رسانه است (چاپ، پخش، اترانس الکترونیکی و تبلیغاتی، اژانس اخبار و فیلم ها) آهنگ سازی، چاپ (پرینت)، پویانمایی، دیاگرام ها، شنیداری، ویدئوهای بصیری، ذخیره سازی بالای داده های و روزنامه های متمرکز و انتشار مجلات تنها از طریق این سیستم پیشرفت ممکن می‌باشند. ویرایش های آنلاین روزنامه همچنین از طریق این فناوری سریع ممکن می‌باشند. در سال های اخیر، انفجار رسانه های جدید مخصوصاً اینترنت باعث نگرانی های جدیدی شده اند.

تکامل محاسبه دیجیتالی اغلب به چند نسل تقسیم می‌شود. هر نسل از طریق پیشرفت ها و بهبودهای نسبت به نسل قبل و فناوری بکار رفته و در ساخت کامپیوترها، سازمان درونی دستگاه های کامپیوتری و زبان های برنامه نویسی مشخص می‌شود. اگرچه این موضوع به طور معمول با نسل های کامپیوتری مرتبط نمی‌باشند، اما یک بهبودی یکنواختی در الگوریتم های وجود داشته است. قبل الگوریتم های به کار برده شده در عالم حساب تاریخچه زیر با استفاده این نسل های شناخته شده ساخته شده است.

۲- مبانی نظری

۲-۱ ژورنالیزم اینترنت

برای سالها، ناشران روزنامه ها، مجلات، و دیگر محصولات چاپی به خاطر ارائه اطلاعات الکترونیکی مجذوب افراد بوده اند. در مقابل چاپ معمول بر روی کاغذ ارائه اطلاعات به وسیله کامپیوتر و دیگر ابزار به نظر می‌رسد دارای فواید متعددی هم برای تولیدکننده و هم برای مصرف کننده بوده است.

ثانیاً اطلاعاتی که سریع تر از انتشار چاپی برای خوانندگان منتشر می‌شوند، حجم اطلاعات در یک روزنامه روزانه حداقل ۱۲ ساعت پیش بوده است، عناوین در یک مجله ماهانه اغلب سه یا چهار ماه قبل از انتشارشان نوشته می‌شوند. در طول دهه بعدی، انتشارات به چندین ابزار ارائه اطلاعات به صورت الکترونیکی تبدیل شدند. برخی از این ابزار الکترونیکی با خدمات آنلاین از قبل *copuserre* و *Amarica* ارتباط داشتند. ابزار دیگر با ویرایش های فاکس و تابلوی اطلاعات رایانه آزمایش شدند. یک سری از شرکت های رسانه ای نیست، یعنی خواندن و نوشتن، و ایده سواد سمعی و بصری به نوبه خود از طریق تأکید بر روی سواد کامپیوتری مختلفی وجود دارند و فراگیری مهارت ها و فن های لازم برای استفاده از دستگاه های مربوطه و مدیریت اطلاعات مثل کامپیوترهای *a.k.a* اکثر نظریه پردازان این سواد جدید را نه تنها به عنوان گسترش سواد قدیمی بلکه به عنوان گسترش می بینند که مستلزم توسعه مهارت های جدید و روش های جدید برای پرداختن به اطلاعات کامپیوتر.

تاریخچه کاملی از محاسبه شامل چندین ابزار گوناگون از قبیل چرتکه چینی باستانی، نساجی چاکر کرده ای و موتور تحلیلی چارلز بیگیج (۱۸۳۴) می‌باشد. این تاریخچه همچنین شامل مبحث مربوط به علوم مکانیک، اتالوگ، و معماری های محاسبه کننده، دیجیتال می‌باشد

تا اواخر سالهای ۱۹۶۵، ابزار مکانیکی از قبیل ماشین حساب مرکانت، همچنان دارای کاربرد معمول در علوم ومهندسی می باشد. در طول روزهای اولیه ابزار محاسبه الکترونیک، بحث بیشتری درباره ویژگی های نسبی اتالوگ در برابر کامپیوترهای دیجیتالی وجود داشت. در واقع، تا سالهای ۱۹۶۰، کامپیوترهای اتالوگی به طور معمول برای حل دستگاههای معادلات اختلاف معین به وجود آمده در مدسازی مخزن نفت به کار برده می شدند. در پایان ابزار محاسبه دیجیتالی ثابت کردند که دارای قدرت، صرفه اقتصادی و میزان لازم برای پرداختن به محاسبات بزرگ مقیاس می باشند. اکنون کامپیوترهای دیجیتالی در همه حوزه ها اعم از ماشین حساب دستی تا ابر کامپیوترها غالب دنیای حساب می باشند و در جامعه فراگیر می باشند. بنابراین این طرح مختصر از توسعه محاسبه علمی به حوزه کامپیوترهای الکترونیک دیجیتالی محدود شده است (آلین، ۱۳۷۸: ۸۵).

سعی کردند سی دی برام هایی تولید نمایند، اطلاعات را از طریق ماهواره و ایمیل و خدمات ۸/۱۱ (با استفاده از سه رقم تلفن مثل ۹۱۱) و روش های دیگر ارائه دهند.

۲-۲- تکامل زورنالیزم اینترنت

سال ۱۹۹۵: سالی که در آن اینترنت انفجار پیدا کرد، و ارائه الکترونیک اطلاعات شدت گرفت، در سال ۱۹۹۳، ۲۰ روزنامه در جهان و چند مجله و کاغذ اخبار به صورت الکترونیکی بر روی خدمات آنلاین از قبیل prodigy و CompuSerre منتشر شدند. در طول سال ۱۹۹۴، تعداد روزنامه های آنلاین به هزاران روزنامه رسید. در این رابطه میان روزنامه نگار و ابزار فنی جمع آوری و گزارش اطلاعات که ظهور پیدا کرد، نوع جدیدی از مکاتبه کننده، یعنی ژورنالیزست تکنو را مشاهده می کنیم. در گزارش کار کردن و فکر کردن، باید حسابت انسانی که بهترین ژورنالیزم را با ابزار تکنولوژیکی جدید تولید می کند. متعادل سازد، ژورنالیزست ها یا روزنامه نگاران نباید خود را شاگرد یا کارآموز دانشمندان بدانند، آن ها باید به تأثیر فناوری بر روی ارزش ها توجه نمایند (بدیعی، ۱۳۷۷: ۲۱).

در آینده، ژورنالیزست رسانه های جمعی ممکن است به جای قاعده و قانون یک استثناء باشد. ژورنالیزست باید فهم و دید عمیق تری نسبت به ارتباط داشته باشد، که بیشتر به خاطر روش است که اطلاعات در پایگاه داده ای ذخیره می شوند.

تنظیمات عکس به وسیله کامپیوتر ممکن شد اما مدیون کاربرد آن برای فرایند چاپی افیست وب می باشد. تداوم حروف فیچنی داغ و آرایش صفحه مورد چالش واقع نشده است زیرا برای فرایند صفحه سازی به کار برده شده در چاپ پرس حروف مناسب است. صفحه ها را می توان به طور معمول در فلز قالب ریزی نمود سازندگان صفحات دارای همان امکانات فلزی داغ و ریخته گری بودند که در همان حلقه واقع می شدند، بیشتر از آنکه صفحات فلزی وجود داشته باشند مطبوعات چرخشی با سرعت برای چاپ روزنامه های مدرن استفاده می شدند. بدین نحو صفحات جدید ۱۸ کیلوگرم سبک تر از نوع معمول صفحه فلزی بودند. یک عیب این صفات آن بود که در حالی که مطبوعات چرخشی ارزان و دارای دوام بودند، زمان ساخت صفحه به طور فراوانی افزایش می یافت و برنامه های ویرایش توسط روش های مختلف و مورد نیاز برای تبدیل صفحات پیست شده به صفات چاپ فلزی مختل می شد. زمانی که یک پلیمر مقاوم تر در سال های ۱۹۸۰ ساخته شد و مطبوعات چرخشی قدیمی را قادر ساخت تا برای چاپ مستقیم از صفات پلیمری ساخته شده از صفات پیست شده به کار برده شوند این مشکل برطرف شد.

۲-۳- چاپ غیر متمرکز

صفحه نامبر یک فن می باشد که از صفحاتی ساخته شده است که بتوان از آن عکس گرفت و آن را از مرکز اصلی تولید به دستگاه چاپ ماهواره ای در درون یک ناحیه مدور ارسال نمود به طوری که عملیات چاپ را بتوان به طور هم زمان در مراکز متعددی انجام داد. فتوگراف های صفحه به وسیله اسکنر دیجیتالی می شوند به طوری که داده ها برای ارسال توسط ریزموج مغناطیسی برای فواصل کوتاه یا به وسیله خطوط تلفن یا ماهواره زمینی برای فواصل طولانی هم سازی می شوند.

این سیگنال توسط یک گیرنده خاص در دستگاه دیگر کد گذاری می شود و در یک پیرابند صفحه ای ساخته می شود. این مرحله در یک صفحه ساز تقویت می شود که یک صفحه چاپ پلیمری همسان با صفحه به کار برده شده در مرکز اصلی را تولید می کند. میانگین زمان

۲-۴- روش‌های تاستینگ (tasting)

تأثیر بر روی کپی تاستینگ خبری ورودی‌های کپی الکترونیک خیلی واضح‌تر از تأثیر واقعی می‌باشد. خواه بر روی صفحه مانیتور یا بر روی رد کپی باشد، روال اصلی کار یکسان می‌باشد. داستان‌ها با گزارش‌ها مهم جلب‌توجه ویراستار ثابت یا سر ویراستار فرعی می‌شوند، داستان‌هایی که به‌طور واضح از بین رفته‌اند حذف می‌شوند تا در صورت نیاز برگردانده شوند و همانطوریکه طرح‌ریزی و برنامه‌ریزی صفحه پیش می‌رود موضوعات کنار گذاشته صفحات برای استفاده در دستور کار قرار می‌گیرند. برخی از مقالات فرایند تاستینگ را با بیلتر گذاری کپی از طریق یک کپی تاستر خشن و یک کپی تاستر ظریف (لطیف) یا از طریق تاسترهای مجزای داخلی و خارجی اصلاح می‌نمایند. هدف نه‌تنها یک عملیات خواندن شکست-ایمن می‌باشد بلکه یک ارزیابی خلاق و مداومی از جریان کپی برای مشخص کردن چیزهایی که ممکن است در غیر این صورت از دست بروند است.

۲-۵- کپی تاستینگ الکترونیک

کپی تاستینگ الکترونیک، که در آن تاستر (taster) از روی صفحه‌ی می‌خواند، یک ورودی مستقیم لازم از کپی می‌باشد که در زمانی که گزارشگران و خبرنگاران داستان‌های خود را به‌جای یک ماشین‌تحریر برای VDU تایپ می‌کنند اتخاذ می‌شود، یا زمانی که کپی تلفن شده آن‌ها توسط کپی‌پردازان تلفنی وارد کامپیوتر می‌شوند به‌کاربرده می‌شوند. وقتی چنین کپی‌ای توسط اتاق خبر شفاف‌سازی و مشخص شود می‌توان آن را در کامپیوتر برای تاستینگ از ردیف آن فراخوانده و پس‌از آن برای طرح رزی و ویرایش صفحه را آماده نمود. اما با امکان فراخوانی فهرست کامل داستان‌ها موجود در یک صف مشخص (اتاق خبر، آژانس، ورزشی، و غیره) که منبع، نام، خط گیرش، و چند خط اول هر داستان (گزارش) و هم‌چنین آن را در اختیار شما قرار می‌دهد. مراحل مختلفی که فناوری کامپیوتری در مراکز تولید گوناگونی به آن‌ها دست‌یافت منتج به آژانس‌های خبری شد که تأمین‌کنندگان اصلی کپی خبری در هر کشور می‌باشند که باید خدمات گوناگونی را برای رضایت همه مشتریان‌شان را حفظ نمایند. (چلبی، ۱۳۷۵: ۹۵).

۲-۶- ویرایش الکترونیک

با ورود مستقیم کپی به کامپیوتر ویراستار فرعی (ریزویراستاران که مزیتی در ویرایش الکترونیک می‌باشد در ویرایش کمک می‌کند، همراه با کپی تاستینگ اساسی عملیات در جایی در بالاترین حد است که همه چی از طریق کامپیوتر وارد شوند (به‌جای کپی سخت). ویراستاری فرعی یا ریز ویراستارهای که با ویرایش صفحه آشنا هستند معمولاً دوست ندارند به‌عوض کردن رد کپی برگردند. طول استوری‌ها را می‌توان با ارتباط دادن تعداد کلمه و تعداد خطوط داده‌شده در سر تیتیر صفحه برای فضای اختصاص داده‌شده بر روی صفحه‌آرایی بررسی نمود. سپس هر حقیقت و کلمه همراه با ریز ویرایش کپی سخت (هارد کپی) انجام می‌شود. تفاوت این است که استفاده از مکان‌نما، یا قلم الکترونیکی بر روی صفحه باعث می‌شود حذفیات و تناوبان سریع‌تر از قلم تویی انجام شوند، درحالی‌که هم‌زمان منتج به کد یک کپی شفاف و تمیز بدون بدنوشستگی یا ناخوانا بودن می‌شود و خطوط دارای پیوستگی منظم خواهند بود. پس از هر نوع تغییر یا تناوب متن به‌طور خودکار خود را بر روی صفحه باز می‌آراید. صفحه تقسیم‌شده که بروی آن دو داستان کنار هم نمایش داده می‌شوند، را می‌توان در زمان کاربر روی کپی از منبع دیگری به‌کاربرد. موضوعات حذف‌شده ممکن است در کامپیوتر به شکل یادداشت به‌جا بمانند که بتوان در صورت نیاز آن را به‌طور مجدد فعال نمود و به متن برگرداند. با ویرایش الکترونیک، کپی، قادر به تقریباً با هر نوع واژه‌پردازی بی‌پایان خواهد شد زیرا همراه با هر نوع واژه‌پرداز می‌باشد، درحالی‌که هم‌زمان تنظیمات تایپی را به پایان می‌رساند یا آماده انجام آن می‌شود. به‌علاوه پس‌ازاینکه یک داستان بزرگی و برای تناسب سازی برش خورده شد می‌توان آن را برای بازخوانی بر روی صفحه و هرگونه تعبیر دیرهنگام که با سهولت بیشتری انجام می‌شود اسکرون کرد و هرگونه تغییر دیرهنگام با سهولت بیشتری نسبت به نسخه چاپی که قبلاً به‌شدت در آن فرورفته است انجام می‌شود. (روشه‌گی، ۱۳۶۶: ۷۷).

دستگاه‌های مدرن دارای سهولت تحویل اسناد چاپ‌شده پ=س از مرحله H و L می‌باشند و داستان را همان‌طور که هنگام تایپ کردن به نظر می‌رسد نمایش می‌دهد. این موارد در صورتی مفید هستند که داستان باید برای بررسی تلفنی برداشته شود، و

یابماند، در واقع، هنگامی که ورودی مستقیم کل عملیات ویرایش را به رایانه منفصل کرد بسیاری از دفاتر روزنامه‌ای استفاده کمی از امکانات می‌نمایند. هم‌چنین نیاز نیست که اسناد پرینت شده توزیع یک داستان در بخش ویرایش را افزایش دهند زیرا تا اکنون می‌توان نسخه‌های کربنی یک داستان را در سیستم تولید کرد. این بدین معنی است که این نسخه توسط یک شخص هم خوانده می‌شود.

۲-۷- ایمیل الکترونیک

ایمیل سیستمی برای ارسال پیام‌ها یا فایل‌ها به حساب‌های دیگر کاربران کامپیوتر می‌باشند. فرستنده و دریافت‌کننده می‌تواند در یک کامپیوتر و یا در کامپیوترهای دیگری باشند. ایمیل الکترونیک خیلی شبیه به ایمیل پستی معمول کار می‌کند. هر کاربر در اینترنت دارای یک میل باکس خصوصی دارد. وقتی پیام به شما ایمیل شد در حساب شما می‌ماند تا زمانی که آن بیننده شما همانند ایمیل پستی معمول باید آدرس ایمیل کاربر را برای ارسال پیام بدانید. اگر سیستم ایمیل نتواند پیام شما را ارسال کند، به هر نحوی سعی می‌کند پیام شما را برگشت دهد، اما ممکن است به آدرس اشتباه هم برود. (قره باغیان، ۱۳۷۶: ۸۸).

۲-۸- اتاق خبری روزنامه و تلویزیون

- کامپیوتر اتاق خبر حاوی گزارش‌ها گزارشگران و ویراستارها هستند، کامپیوترها شکل دست‌نویسی گزارش‌ها را برای گزارشگران برطرف نموده‌اند. بدون کامپیوترها، روزنامه باید افراد زیادی را برای نوشتن گزارششان استخدام نماید تا بتوانند کار کامپیوتر انجام دهند.
- کامپیوترها این امکان را برای گزارشگران به وجود می‌آوردند تا داستان‌ها یا گزارش‌هایی را که نوشتن آن‌ها در برخی موانع غیرممکن را پوشش دهند چندین دوره زمان برای چندین گزارشگر طول می‌کشد تا تحلیل داده‌ها بر روی کامپیوتر انجام دهند. همه دستگاه‌های ویرایش الکترونیک حول کامپیوترها ساخته می‌شوند. روزنامه‌ها به‌طور معمول از یک کامپیوتر برای رسیدگی به حساب‌های تبلیغاتی، فهرست‌های اشتراک و حقوق و دستمزد و همین‌طور داستان‌های جدید استفاده می‌کنند. اوراق بزرگ‌تر دارای کامپیوتر مجزایی برای عملیات اخباری می‌باشند. شما می‌توانید کامپیوتر را به‌عنوان فایل بزرگ در نظر بگیرید قبل از اینکه بخواهید چیزی را از آن بیرون بیاورید باید چیزی وارد آن باشد اطلاعات ورودی به روش‌های گوناگونی تحویل و ارائه می‌شوند این چهار روش اصلی در زیر بیان شده‌اند :

۱- صفحه کاید مستقیم - شما در یک VDI متصل به کامپیوتر تایپ می‌کنید.

۲- گزارشگر کپی اسکر آن را تایپ می‌کند و آن را از طریق سیستم تشخیص کاراکتر نوری (OCR) اداره می‌کنند. این سیستم کپی را به‌صورت الکترونیکی می‌خواند و آن را مستقیماً وارد کامپیوتر می‌نماید.

۳- اتصالات کامپیوتر به کامپیوتر - خدمات سیمی موضوعات را با سرعت بالا به کامپیوتر شما ارسال می‌کنند، شما چیزی نمی‌شنوید، اما یادداشت‌ها را دوباره آنچه در سیستم است دریافت می‌کنید و یا آن یادداشت‌ها را می‌گیرند.

۴- اپراتورهای انسانی نوار کاغذی به نام پنچر نوار نوع کپی نوشته‌شده شما را می‌خوانند و از آن یک نوار سوراخ‌دار می‌سازند که بتوان برای تنظیم مستقیم تایپ یا تقویت یک داستان در کامپیوتر از آن استفاده کرد. چون این سواد نیازمند کار مضاعف می‌باشد، مثل صفحه‌کلید دوم داستان، با روش‌های دیگر

قرار دادن یک مدت در اینجا.	پاراگراف کردن این .
بر روی این خط سعی کن علامت گذاری	اما نه این
نقل قول باز	این متفاوت است
در اینجا از خط تیره استفاده کن	ما از یک خط برای کمک استفاده می کنیم .
این حد اشتباه را در اینجا بازیابی کند	پس وپیش کردن عامل ها دو
این ها را با دست خط مورد تأکید قرار دهید	با حروف بزرگ نوشتن استانشون
این ها را با دست خط نمره دهید	مورد پایین لر
اپامتروف نگذارید smils	نشان دادن حروف ضمیمه یا پررنگ
این خط را در مرکز قرار دهید	نشان دادن حروف مورب
	کوتاه کردن :خیابان پومی ۱۰۵
	هجی : خلیفه،مرد
	هیجی : ۹
کپی را پاک نکنید	استفاده از یک رقم : دوازده سگ
آن را با یک خط	جداسازی سر هفتگی
نازک نشان دهید	اتصال کلمات : پایان هفته
بنابراین می توان آن	اتصال حروف
را با گونه پرینت	حذف کلمات
شده مقایسه کرد	حذف یک حرف
شده مقایسه کرد	وارد کردن یک حرف جافتاده
همیشه از یک مداد نوک تیز استفاده کنید.	وارد کردن با عبارت

این روش قدیمی جایگزین سازی در صنعت رسانه، امروزه جایگزین سازی در کامپیوتر انجام می شود.

۲-۹- طرح بندی روزنامه

-سیستم الکترونیک ما انسان ها را به شگفت واداشته است و جایی ویرایش مداد و کاغذ را گرفته است. این مسیر کامل نیست ،اما کار طرح بندی سبک قدیمی در دهه اخیر خود می باشند. صفحه گذاری الکترونیک یک عبارت بری طرح بندی صفحه بر روی و یک پایانه نمایش ویدئویی می باشد فراتر از مرحله، زویایی پیش رفته است و به اتاق خبر راه یافته است. تجهیزات آن گران می باشند،ناکامل است و این سلب ترین شکل برای روزنامه های اندازه تابلوید می باشد،اما انتشارات در حال خریدان می باشند . زمانی که عبارت صفحه گذاری همراه با دیگر تجهیزات ویرایش و چاپ الکترونیکی به کار برده می شود، ارائه کننده مزیت های متعددی می باشد. شما می توانید یک صفحه را همانطوریکه که خود می خواهید بسازید و با تنظیم نماید، شما نوع بدنه، سر ستر، خطوط مقطع، کادرها و جاه های خالی برای عکس را می بینید. وقتی دکمه GO را می زنید، صفحه در کامپیوتر فشرده می شود را اندازه کامل بیرون می آید، و در فرایند صفحه سازی آماده عکس برداری می شوند. روزی خواهد آمد که VDT اندازه صفحه شما مستقیماً در ارتباط باشد، و هر تغییری در تصویر VDT موجب تغییری فوری در صفحه پرینت شده می شود. (شکرخواه، ۱۳۸۰: ۱۰۱).

۲-۱۰- سازگاری روزنامه‌ها برای کنار آمدن با رسانه‌های جدید

برای دهه‌ها کسب و کار اطلاعات و سرگرمی تحت سیطره روزنامه‌ها، تلویزیون و رادیو در یک محیط نسبتاً پایدار رسانه‌ای بود. اکنون وجود دستگاه‌های اطلاعاتی کامپیوتر محور و الکترونیک مینا که ما آن‌ها را رسانه‌های جدی می‌نامیم ما را تهدید به تغییر ساختار اساسی صنعت ارتباطات می‌نماید. این تغییر در حال رخ دادن است. خواه از ترس رقابت یا تشنه سودآوری بودن، رسانه‌های تثبیت شده و مستقر به‌طور فزاینده‌ای شرط‌بندی‌های ارتباطی خود را انجام می‌دهند و خود یا یک یا چند شرکت رسانه‌ای جدید را درگیر می‌نمایند.

۲-۱۱- واکنش به تغییر ماهیت ژورنالیسم (روزنامه‌نگاری)

رسانه‌های جدید با بسیاری از دیدگاه‌های جدید و چالش‌برانگیز درباره اینکه چگونه اطلاعات را باید جمع‌آوری، ذخیره، پردازش و ارائه داد همراه است، و هم‌زمان اینکه این رسانه‌ها در حال منسحب شدن در رشته‌های و حوزه‌های جدید می‌باشند، روزنامه‌ها از این مفاهیم اخیراً یاد گرفته شده میز برای بازسازی عملیات درونی استفاده می‌کنند. در واقع، اثر اشتراکی بر روی شغل ارتباطات، و پس از همه روزنامه‌نگاری یک حرفه ناشی از گذشته می‌باشد. روزنامه‌نگاران تمایل دارند بدون گرفتن تأثیر تفسیر از جنگ یا شورش، و با اختراع و عوامل اقتصادی فراخوان خود را اصطلاحات دقیق و بدون کم‌وکاست و زیاده‌گویی بیان کنند. اما روزنامه‌نگاری، به‌عنوان حرفه و به‌عنوان مجموعه‌ای از استانداردها، هرگز مستقل از ابزار به‌کاربرده شده برای برقراری ارتباط با یک پیام داده شده نبوده است. تغییرات موردنیاز رسانه‌های جدید و محیط ارتباطات در حال رشد استثناء نمی‌باشند، و مشهود است که این تغییرات به وجود خواهند آمد. اینکه تأثیر آن‌ها در سال ۱۹۸۰ بیشتر احساس شده است. بی‌ربط است زیرا باید از پیش به وجود آمده باشند. و اکنون با آن‌ها مواجهه شده باشیم. (فیروزآبادی، ۱۳۸۴: ۸۴).

۲-۱۲- همکاری گروهی

همانطوریکه شبکه‌ها به رشد و بالندگی می‌رسند، به‌طور روزافزون آشکار است که این شبکه‌ها صرفاً چرخه برای رساندن میزان بی‌پایان اطلاعات به صفحه کامپیوتر نیست، اما می‌توانید پلات فرم موثری برای کار با همکاران بدون توجه به مکان فراهم نمایند. استفاده از حروف WWW برای همکاری اخیراً هسته تمرکز منافع و توسعه زیادی می‌باشند و بسیاری از ابزار جالب جدید در حال ظهور و بروز می‌باشند که پروژه‌های همکاری آنلاین را تبدیل پروژه‌های واقعی هرچند غیر جذاب می‌نماید و شما می‌توانید از اینترنت برای Sions استفاده کنید، بر روی اسناد و طیف دیگری از وظایف کار کنید.

۲-۱۳- برگزاری جلسات

جلسات با دیگر کاربران با استفاده از امکاناتی از قبیل دورسخنی دیگر یکروی‌ای مربوط به آینده نیست، مخصوصاً برای کاربر در ارتباط دارای سرعت بالا در جوامع دانشگاهی و تحقیقی، و بری ارتباط کیفیتی، چیزی دارای همانند دیالوگ تعاملی با تشخیص که می‌توانید ببینند و صدایش را بشوند حتی با در نظر گرفتن فواید و راحتی ابزاری مثل ایمیل نیست. جلساتی که از دورسخنی شبکه‌ای و اجلاس شنیداری استفاده می‌کنند کاربران شبکه‌ای را قادر می‌سازند تا جلسات را به‌طور مستقیم و بی‌واسطه و به‌صورت رو در رو داشته باشند. این شامل تجربه شخصیت‌های واقعی، با فواید بالقوه دیدن واکنش‌های هم‌زمان و مرتب نمودن مسائل در یک محل گرفتن بازخورد ثابت درباره دیدگاه‌ها، نه بیان پس‌انداز بر روی هزینه‌های سفر می‌باشند. (نادران، ۱۳۸۲: ۷۶).

۲-۱۴- دورسخنی

دورسخنی و اجلاس شنیداری زمانی که خوب کار می‌کنند امکان قوی‌ای هستند، اما همه کاربران شبکه‌ای از تماس دارای سرعت بالای موردنیاز بهره نمی‌برند. آن‌ها ممکن است در عوض نیاز باشد تا به دستگاه‌های برای مبادله تعاملی پیام‌های ساده متین از قبیل چت کردن توجه نمایند. چت هم‌چنین به‌طور معمول در نرم‌افزار همکاری گنجانده شده است. چت ممکن است مانند ابزارهای تلفن و دورسخنی فریبنده نباشد، اما دارای مزیت تماس و ارتباط دارای سرعت پایین بین افراد می‌باشد.

۲-۱۵- میدان بحث

همکاری با دیگران معمولاً به معنی آغاز بحث‌هایی باشد که بسته به آنچه در گروه کاری رخ می‌دهد افزوده می‌شوند و در جریان کار قرار می‌گیرند. میدان‌های بحث اینترنتی یک سیستم ای ال برای این نوع از فعالیت را فراهم می‌نمایند. پیام‌ها را می‌توان پیست نمود تا بحث به‌طور معمول قابل دسترس شود، و گروه را قادر سازد تا به پیام‌های قبلی رجوع نماید. نرم‌افزار موجود برای دسترسی به چنین میدان‌هایی به‌طور معمول به‌سادگی قابل دسترس، قابل نصب و قابل استفاده است. شبکه در ارائه چنین امکاناتی برای بحث گروهی تثبیت شده می‌باشند. دستگاه‌های اجلاس شبکه‌ای بسیاری وجود دارند که می‌توان از میان آن‌ها انتخاب نمود. با این تفاسیر، یک جستجوگر وب برای خواندن پیام‌های متنی در یک میدان و اضافه نمودن پیام به این میدان بکار می‌روند. دستگاه‌های اجلاس با اجلاس‌های فردی اختصاص داده شده به یک موضوع خاص به‌صورت موضوعی ترتیب بندی می‌شوند. سپس این بحث ممکن است مجدداً به بحث‌های مربوط به موضوعات خاص به نام تهدید تقسیم شود. (کازمی پور، ۱۳۸۳: ۸۸).

۲-۱۶- فایل‌های مبادله‌ای

شبکه‌سازی یک واسطه انتقالی عالی برای ارسال فایل‌ها به افراد دیگر فراهم می‌نماید. این شبکه‌ها کار ارسال سریع حتی در فواصل دور و شرایط مختلف انجام می‌دهد و از برنامه‌ها و نرم‌افزارهای کاربردی برای انتقال و توزیع فایل‌ها استفاده می‌کنند. نرم‌افزار کاربردی هم‌چنین به‌طور خودکار از هر فرایند تعطیلی می‌تواند محافظت کنند، برای مثال تبدیل فایل‌های دوتایی به فرمت متن برای ارسال ایمیلی و سپس تبدیل به دوتایی. وقتی فایل‌ها را ارسال می‌کنید یک روش و یک فرمت را انتخاب کنید که با دریافت‌کننده و همین‌طور خودتان تناسب داشته باشد. گزینه اصلی برای مبادله فایل‌ها در زیر بحث شده است.

۲-۱۷- پیام متنی

پیام متنی، که هم‌چنین به‌عنوان خدمات پیام‌رسانی کوتاه (SMS) شناخته می‌شود در کل اروپا و بخش‌هایی از آسیا کاربرد دارد. نوجوانان و بزگسالان در اطراف قدم می‌زنند، نگاه می‌کنند و به‌جای صحبت کردن در گوشی‌های خود پیام‌های را تایپ می‌کنند. درمی‌امسال ۱۹ میلیارد پیام کوتاه ارسال شد، این گزارش طبق بیانیه سیستم جهانی انجمن ارتباطات موبایل (SMS) می‌باشد. مردم کشور ایالت متحده ممکن است از SMS یک‌طرفه و بدون اینکه بدانند پیامشان تحویل داده شده است یا خیر استفاده کنند. گرافیک‌های کامپیوتری کامپیوتر تبدیل به یک ابزار قوی برای تولید مسیج و به‌صرفه تصاویر می‌باشد. در واقع هیچ ناحیه‌ای وجود ندارد که در آن نمایش‌های گرافیکی را نتوان برای چند مزیت به کار برد، و بنا براین داشتن اینکه کاربرد گرافیک‌های کامپیوتری بسیار شایع می‌باشد موضوع عجیبی نیست. اگرچه برنامه‌های کاربردی اولیه در مهندسی و علوم باید به تجهیزات گران‌قیمت و طاقت‌فرسا تکیه داشته باشند، پیشرفت در فناوری کامپیوتر گرافیک تعاملی آن را تبدیل به یک ابزار کاربردی نموده است. امروزه مادری یابیم که در چنین حوزه‌های گوناگونی از قبیل تجارت، صنعت، حکومت، هنر، سرگرمی، تبلیغات، آموزش، تحقیق، تحصیلات، و پزشکی از گرافیک‌های کامپیوتری به‌طور معمول استفاده می‌شود. (کلمن، ۱۳۷۷: ۷۹).

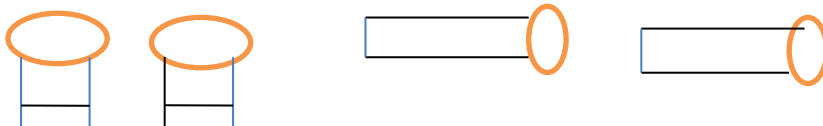
۲-۱۷- پویانمایی

پویانمایی مبتنی بر کامپیوتر یا پویانمایی کامپیوتری پویانمایی‌ای کردن یک چیز به‌صورت تحت‌اللفظی یعنی جان دادن به آن می‌باشد. همه پویانمایی کل تغییری را پوشش می‌دهد که دارای یک تأثیر بصری می‌باشد. یک پویانمایی کامپیوتری یک پویانمایی انجام‌شده توسط یک کامپیوتر با استفاده از ابزار گرافیکی برای به وجود آوردن اثرات بصری می‌باشد. ما در این بخش بر روی پویانمایی مبتنی بر کامپیوتر تمرکز می‌نماییم زیرا این نوع پویانمایی تبدیل به بخشی از دستگاه‌های چندرسانه‌ای می‌شود.

۲-۱۸- ساخت پویانمایی

با خلق یک سری از تصاویر نشان داده‌شده در شکل زیر هر تصویر جایگزین

جایگزین تصویر بعدی می‌شود که یک دقیقه طول می‌کشد تا این تصویر تغییر کنند، که در طی زمان و حرکت سریع تصاویر بر روی نقاشی خیالی حرکتی توسط محتوای بخش شکل می‌گیرد.

پویانمایی یک سری از تصاویر می‌باشند که به صورت توالی وار نمایش داده می‌شوند. هر تصویر نشان‌دهنده یک موقعیت یا جایگاه است و وقتی این تصویر به صورت پی‌درپی از تصاویر صورت‌نمایشی به آن تصاویر جلوه حرکتی دهند.

۱۹-۲- نقش فناوری نوین در تحول رسانه‌ها:

فناوری‌های جدید ارتباطی تغییرات زیربنایی در محیط رسانه ایجاد کرده است و این امر مدیران رسانه‌های را فارغ از خصوصی یا دولتی بودن مجبور می‌کند که درباره چگونگی مدیریت بازاریابی کنند. یکی از تغییرات ایجاد شده گسترش بازار رقابت است و آمار نشان می‌دهد کاربران آمریکایی که فناوری نوین ارتباطی را تجربه کرده‌اند زمان خیلی کمی را صرف مطالعه و تماشای تلویزیون می‌کنند. یکی از تغییرات مهمی که فناوری نوین ارتباطی شکل داده تعامل میان فرستنده و گیرنده پیام است.

۲۰-۲- میزان تغییرات در رسانه‌های متفاوت:

میزان تأثیرپذیری رسانه‌ها از فناوری‌های نوین متفاوت است و بعضی از رسانه‌ها مجبور می‌شوند روش مدیریت خود را به سرعت تغییر دهند تا از گردونه رقابت خارج نگردند ولی برخی دیگر از رسانه‌ها فرصت بیشتری جهت انطباق با فناوری نوین در اختیار دارند. بیشترین تأثیر تحولات ناشی از رسانه‌های نوین در صنعت موسیقی دیده می‌شود بطوریکه فروش محصولات موسیقی از طریق فروشگاه‌های سنتی در مدت یک سال با افت ۲۵ درصدی مواجه شد و علت آن برگزاری و خرید اینترنتی موسیقی است. اما در ارتباط با روزنامه که یکی از قدیمی‌ترین اشکال رسانه‌های است، حتی در کشورهای روزنامه‌خوان مانند ژاپن هر سال با افت خوانندگان مواجه هستیم که علت آن مطالعه نسخه اینترنتی روزنامه‌ها از یک طرف و ظهور رقبای اینترنتی مانند خبرگزاری‌ها و سایت‌های خبری از طرف دیگر است. (گیدنز، ۱۳۸۰: ۹۴).

در این بین تلویزیون وضعیت مناسبی دارد و مخاطبان آن زیاد است و به دلیل جذابیت بصری موقعیت خود را حفظ نموده است البته شبکه‌های تلویزیونی ملی با ورود ماهواره با افت مخاطب مواجه شده‌اند. در صنعت بازی‌های رایانه‌ای، تغییر به سمت بازی‌های اینترنتی و آنلاین است. رادیو نیز که با ظهور تلویزیون با افت مخاطب روبه‌رو شد، اکنون با فناوری بانام رادیوی اینترنتی مواجه شده است. بی‌تردید تغییرات یاد شده، مدیریت رسانه‌ها را پیچیده می‌کند و شرایط جدیدی را رقم می‌زند بطوریکه مدیر رسانه برای کسب موفقیت لازم است قواعد و مهارت‌های جدیدی بکار گیرد.

۲۲-۲- اطلاع‌رسانی

یکی از کارکردهای اساسی رسانه‌ها، از جمله شبکه‌های اجتماعی، اطلاع‌رسانی از تحولات و وقایعی است که در محیط اجتماعی واقع می‌شوند. پیشرفت بهت‌انگیز وسایل ارتباط جمعی در قرن حاضر، جهان را به دهکده کوچکی تبدیل کرده که انسان‌ها امکان اطلاع‌یابی از همه وقایع و حوادث جهان را به‌طور سریع و جامع دارند. در عصر ارتباطات هیچ حادثه‌ای هر چند در دورترین نقاط، منحصر به یک منطقه جغرافیایی خاص نیست و از این‌رو سه ویژگی: فرازمانی، فرامکانی و سرعت فوق‌العاده از خصیصه‌های وسایل

ارتباط جمعی است. امروزه تمامی ابعاد زندگی فردی و اجتماعی انسان‌ها در رسانه‌ها رسوخ کرده و از خصوصی‌ترین رفتار انسان‌ها تا بزرگ‌ترین تغییرات نهادهای اجتماعی و ساختارهای فرهنگی و سیاسی از طریق رسانه‌ها ارائه می‌گردد.

اطلاع‌رسانی، علم مناسب‌سازی (گردآوری، ذخیره و پردازش اطلاعات) و دسترس‌پذیر ساختن اطلاعات (بازیابی و انتقال اطلاعات) است. (قبادی، JIS. mht) دانش اطلاع‌رسانی، رشته‌ای علمی است که به مطالعه کیفیت و کاربرد اطلاعات، نیروهای حاکم بر جریان اطلاعات و ابزارهای آماده‌سازی اطلاعات برای دسترسی و استفاده مطلوب از آن می‌پردازد. کاردانش اطلاع‌رسانی پرداختن به آن بخش است که به تولید، گردآوری، سازمان‌دهی، ذخیره، بازیابی، ترجمه، انتقال، تبدیل، و کاربرد اطلاعات مربوط می‌شود. (ویکری، ۱۳۸۰، ۲۱).

مک کوئیل کارکرد اطلاع‌رسانی رسانه‌ها را در جامعه چنین بیان می‌کند:

- تأمین اطلاعات درباره رویدادها و شرایط موجود در جامعه و جهان؛

- اشاره به روابط قدرت؛

- تسهیل نوآوری، سازگاری و پیشرفت.

۳۰-۲- شبکه‌های اجتماعی

در دنیای ارتباطات علمی، شبکه‌های اجتماعی را می‌توان از بسترهای مؤثر در تولید علم، اشتراک عقاید و رشد فردی و اجتماعی دانست. هدف شبکه اجتماعی این است که با فراهم آوردن امکان ارتباط بین سرمایه‌های فردی و تشکیل سرمایه اجتماعی، به رشد و ارتقای سطح علم کمک کند.

هدف کلی هر شبکه اجتماعی، ایجاد سرمایه اجتماعی و تسهیل ارتباط بین متخصصان، هنرمندان و صاحبان حرفه‌های متعدد است. تبدیل سرمایه فردی به سرمایه اجتماعی، از مسائل مهم و مورد توجه تمامی حوزه‌های علمی است. از این طریق، دانش فردی به دانش جمعی تبدیل و در واقع از دانایی جمعی برای حل مسائل و مشکلات دنیای علم بهره‌برداری می‌شود. (ویکری، ۱۳۸۰: ۸۲).

۳۱-۲- شبکه‌های اجتماعی مجازی

انقلاب ارتباطات، نوع جدیدی از ارتباطات مجازی را که خالی از روح حاکم بر روابط واقعی اجتماعی است به وجود آورده است. از طریق ماهواره، اینترنت و... جهان جدیدی به موازات جهان واقعی به وجود می‌آید. رسانه‌های الکترونیکی مخاطبان وسیع و متکثری دارند که مجموعه‌هایی از حیث محتوای نمادین را به این مخاطبان عرضه می‌کنند. در چنین شرایطی فضای مجازی شکل می‌گیرد و فرهنگ‌ها همه از طریق واسطه‌های الکترونیکی منتقل می‌شوند و مفاهیم زمان و مکان معانی تازه‌ای پیدا می‌کنند. فواصل زمانی و مکانی عملاً از میان برداشته می‌شوند و انتقال اطلاعات، داده‌ها و سرمایه‌ها و امکان ارتباط هم‌زمان میان افراد در نقاط مختلف به وجود می‌آید. جهان طی چند سال گذشته قدم به دنیای جدیدی تحت عنوان «وب ۱» و در ادامه «وب ۲» گذاشته که ظرف مدت‌زمان اندکی، «وب ۲» به سبب امکان ارتباط تعاملی دوسویه مورد استقبال کاربران فضای سایبری قرار گرفته است. اکنون نتایج پژوهش‌ها بیانگر افزایش فعالان مجازی نسبت به شبکه‌های اجتماعی است که در عصر کنونی به محبوب‌ترین نوع وب‌سایت‌ها بدل شده و کاربران، بخش قابل توجهی از وقت خود را به این شبکه‌ها اختصاص داده‌اند. در ابتدا «وب ۱»، دنیای اطلاعات را در فواصل زمانی سال‌های ۱۹۹۰ تا ۲۰۰۰ متحول ساخت و با ایجاد دسترسی همگانی به اطلاعات مختلف بدون هیچ‌گونه محدودیتی، در دنیای فیزیکی انقلابی شگرف در زمینه دسترسی به اطلاعات و پیشرفت علم ایجاد کرد و پس از آن «وب ۲» و وب‌سایت‌های دوسویه و شبکه‌های اجتماعی مجازی از سال ۲۰۰۰ تاکنون دنیای ارتباطات را چنان دگرگون ساخته‌اند که کاربران این بار ضمن دریافت پیام، خود شخصاً اقدام به خوراکی‌دهی سایت‌ها و وبلاگ‌ها می‌پردازند. گسترش وبلاگ‌ها از سال ۱۹۹۹ میلادی و در ایران از سال ۱۳۸۰ با راه‌اندازی چندین سرویس رایگان و یا ارزان‌قیمت در رابطه با وبلاگ و وبلاگ‌نویسی آغاز شده و به‌عنوان رسانه‌های محاوره‌ای عمومیت یافته به‌صرفه اکثر وبلاگ‌نویسان از وبلاگ برای بحث در ارتباط با موضوعات موردعلاقه استفاده و با به‌کارگیری لینک‌های متعدد را امکان دنبال کردن مباحث موردعلاقه خود را در اختیار خوانندگان قرار داده و آن‌ها را ضمن شرکت در مباحث موردنظر و آگاهی از سایر دیدگاه‌های موجود، ترغیب به بیان

عقاید و نقطه‌نظرات خود می‌کنند. وبلاگ‌ها بعضاً دارای یک مؤلف و برخی هم به‌صورت گروهی اداره می‌شوند و عملکرد برخی از آن‌ها نظیر پرتال بوده و خوانندگان را به سایر وبسایت‌ها و وبلاگ‌ها هدایت می‌کنند، درحالی‌که برخی دیگر در عرصه‌های مختلف و در ارتباط با مسائل سیاسی، اجتماعی و فرهنگی و... اقدام به نشر اطلاعات کرده و مخاطبان را با رویکردی کاملاً آزاد قادر به مطالعه مطالب و در صورت تمایل بیان و ارائه دیدگاه‌ها و نقطه‌نظرت در ارتباط با آن موضوع می‌کنند. (ویلیامز، ۱۳۷۹: ۷۳).

درمجموع، این ارتباطات دوطرفه در «وب ۲» سبب ایجاد شبکه‌های اجتماعی بزرگی همچون فیس‌بوک (سومین جامعه بزرگ دنیا)، آمازون (بزرگ‌ترین کتاب‌فروشی دنیا)، ویکی‌پدیا (بزرگ‌ترین دائره‌المعارف دنیا)، ابای (بزرگ‌ترین سوپرمارکت دنیا) و بسیاری دیگر، در تمامی زمینه‌های زندگی بشر شده و به‌نوعی تمامی روابط اجتماعی جامعه بشری را تحت تأثیر خود قرار داده است. به اعتقاد صاحب‌نظران ارتباطات، شبکه‌های اجتماعی باعث شکل‌گیری مفاهیمی همچون صمیمیت و اعتماد در فضای سایبری شده است. مفاهیمی که در گذشته‌های نه‌چندان دور دستیابی و تحقق آن در حد یک رؤیا بود.

۳۲-۲- شبکه‌های اطلاعاتی و ارتباطی

جهان کنونی با شتاب در حال تحول است و اینترنت یکی از عوامل اصلی جهانی شدن به‌شمار می‌رود. نفوذ امواج جهانی شدن به درون مرزها که بسیاری از دولت‌ها را غافلگیر و پایه‌های حکومت‌ها را لرزان کرده، از مجرای رسانه‌های گروهی محقق شده است. گسترش فناوری‌های نوین ارتباطاتی منجر به چند وضعیت جدید شده است: اول آنکه به‌لحاظ زمانی، جوامع و افراد (در سطوح تحلیل مختلف) به‌رغم وجود مسافت بسیار درمیانشان، در وضعیت هم‌زمانی قرار می‌گیرند. وضعیتی که منجر به همبودی افراد در سطح جهانی گردیده است. (همبودی زمانی-جهانی) دوم آنکه از لحاظ مکانی، با گسترش ارتباطات نرم‌افزاری نوین، نقش مکان و فاصله‌های مکانی کم‌رنگ می‌گردد. نمونه بارز آن عبور روان پدیده‌ها از «مرز» کشورها می‌باشد. درواقع فناوری‌های نوین ارتباطاتی در جهان، ایده موسوم به دهکده جهانی را تحقق عینی بخشیده و مردم هم‌اینک در جهانی زندگی می‌کنند که از هر لحاظ تحت نگاه تیزبین یکدیگر قرار دارند. چه‌بسا اصطلاح «کوارיום جهانی» و یا «جهان شیشه‌ای» زاینده همین تصور باشد.

یکی از مهم‌ترین وجوه تأثیرگذار بر فرایند جهانی شدن، ظهور شبکه‌های اطلاعاتی و ارتباطی از جمله اینترنت است که فاصله‌ها را از میان برداشته است و در زمانی کوتاه، حجم وسیعی از اطلاعات را منتقل می‌کند و امکان ارتباط بین افراد در اقصی نقاط دنیا و دسترسی به اطلاعات روزآمد را فراهم می‌نماید. فاکتور رسانه‌های جمعی و نقش آن در تحولات اجتماعی و جوامع بشری، به‌خصوص در حال حاضر آن قدر برجسته است که دانشمندان، ناگزیر قرن بیست‌ویکم را «عصر انفجار اطلاعات» و «انقلاب فناوری اطلاعاتی» نامیده‌اند. باگسترش شبکه‌های ارتباطی مفهوم قلمروی جغرافیایی و حاکمیت دولت‌ها بر مرزهای فیزیکی خود رنگ‌باخته و در شبکه جهانی، اجتماعات مجازی تشکیل شده و افراد بدون ملاقات با یکدیگر تشکیل جامعه مجازی می‌دهند همان‌طور که در سال ۱۹۸۷ دانیل بل حذف جغرافیا را به‌عنوان متغیر کنترل‌کننده پیش‌بینی نمود، سمبل ملیت امروز، اطلاعات مشترک است و نه خون و سرزمین مشترک که آن‌ها Infon Nation می‌نامیم. همان‌طور که واکا می‌گوید که در دنیایی که به‌طور فزاینده به یکدیگر وابسته می‌شود، دیگر مرزهای سنتی جوامع سیاسی درنور دیده خواهد شد. (Walken, ۱۹۹۱: ۸۲) امروزه حتی افکار عمومی از طریق تشکلهای مجازی و شبکه‌ها شکل می‌گیرد و جهت پیدا می‌کند و این تشکلهای از حقوق افراد خود دفاع می‌کنند و از طریق همین شبکه‌ها افراد تقاضای خود را به دولت‌ها منتقل و آن‌ها را تحت فشار قرار می‌دهند. امروزه افراد و سازمان‌ها از طریق وسایل ارتباطی مردم را نسبت به مسائل حیاتی خودآگاه می‌سازند و به‌جای افکار عمومی را شکل می‌دهند. جنبش سبزه‌ها و فمینیست‌ها امروزه بیشترین استفاده را از وسایل ارتباط جمعی برای تحت فشار قرار دادن دولت‌ها در رعایت موازین زیست‌محیطی و حقوق زنان به‌کاربرده. سازمان‌های دفاع از حقوق بشر، کودکان، زندانیان و افراد تحت ستم امروزه از رسانه‌های ارتباطی به‌جای استفاده می‌نمایند که شکل‌گیری افکار عمومی، خارج از پالایه‌ها، کانال‌ها و چارچوب رسمی دولت‌ها انجام می‌گیرد و همان‌طور که شاهدیم دولت‌ها به‌شدت توسط رسانه‌ها کنترل می‌گردند

به جای که ادعا می‌گردد رسانه‌ها در جامعه مدنی صرفاً واسطه میان دولت و مردم نیستند بلکه وظایف سایر نهادها را نیز بر عهده‌دارند و بحث از سیاسی شدن رسانه‌ها مطرح می‌باشد. (برادران، ۱۳۷۸: ۴۰۶)

۳۳-۲- سرمایه اجتماعی

سرمایه اجتماعی به‌عنوان منبعی جهت «کنش جمعی» تلقی می‌گردد و این منبع علاوه بر آگاهی و توجه نسبت به امور عمومی اجتماعی-سیاسی (شناخت)، یعنی آگاهی‌ای که موجب علاقه‌مندی و دل‌نگرانی است، شامل هنجارهای اعتماد اعم از اعتماد عمومی یا تعمیم‌یافته و اعتماد نهادی/مدنی، هنجارها، و یا رفتارهای تعاملی متقابل که در درون شبکه‌های اجتماعی عمل می‌کنند و عناصر ساختاری شبکه‌ها و مشارکت‌های رسمی و غیررسمی می‌باشد. نتایج سرمایه اجتماعی در داخل شبکه شامل مجموعه‌ای از کنش‌های جمعی در اشکال و اندازه‌های مختلف است.

«سرمایه اجتماعی مجموعه‌ای از منابع موجود یا بالقوه‌ای است که به مالکیت شبکه پایداری از روابط کم یا بیش نهادینه‌شده افراد بستگی دارد؛ افرادی که یکدیگر را می‌شناسند و خود را مدیون هم می‌دانند یا به‌علاوه دیگر، با تعلق به یک گروه، به‌عنوان مجموعه عاملانی که نه فقط صاحب حیطه‌های مشترک هستند، بلکه با پیوندهای پایدار و سودمند به یکدیگر وابسته‌اند. این حیطه‌های مشترک با عینک مشاهده‌گر بیرونی، دیگران یا خود عاملان رؤیت پذیرند.» (کاظمی‌پور، ۱۳۸۳: ۲۴)

مباحث و عناوین تازه‌ای که پیرامون «سرمایه اجتماعی» صورت گرفته، هنگامی محقق می‌شود که روابط میان افراد به شیوه‌ای دگرگون شود که کنش را تسهیل کند. اگر سرمایه فیزیکی کاملاً محسوس بوده و به‌صورت مادی و قابل مشاهده تجسم می‌یابد و سرمایه انسانی در مهارت‌ها و دانشی که فرد کسب کرده متجلی می‌شود. سرمایه اجتماعی ناملموس‌تر بوده و در روابط میان افراد تجسم می‌یابد و اگر سرمایه فیزیکی و انسانی روابط تولید را تسهیل می‌نماید، سرمایه اجتماعی نیز همانند آن‌ها عمل می‌کند به‌گونه‌ای که گروهی از اعضایش که قابلیت اعتماد و همکاری بیشتری را دارند، کارهایی بسیار بیشتر از گروهی که فاقد آن اعتمادپذیری هستند را انجام می‌دهند.

سرمایه اجتماعی در ایران، به‌ترتیب اهمیت، از عواملی به‌این شرح تأثیر می‌پذیرد: تعهد دینی، تحصیلات، مشارکت رسمی یکی‌ای اعضای خانواده، سن، جنس و دین‌باوری. (فیروزآبادی، ۱۳۸۴: ۳)

۳۴-۲- ارتباط مؤثر

این توانایی به فرد کمک می‌کند تا بتواند کلامی و غیرکلامی و مناسب با فرهنگ، جامعه و موقعیت، خود را بیان کند بدین معنی که فرد بتواند نظرات، عقاید، خواسته‌ها، نیازها و هیجانات خود را ابراز و به‌نگام نیاز بتواند از دیگران درخواست کمک و راهنمایی نماید. مهارت تقاضای کمک و راهنمایی از دیگران، در مواقع ضروری، از عوامل مهم یک رابطه سالم است.

۳۵-۲- مشارکت

"مشارکت به معنی کنشی هدف‌دار، ارادی و اختیاری به معنی آزادی درونی با ویژگی کنش متقابل میان کنشگر و زمینه اجتماعی و محیطی او و قبول آگاهانه انجام امری یا بخشی از امور در شکل معاضدت، معاونت، همیاری و همکاری از روی میل و رغبت و نیاز و با هدف بهبود زندگی اجتماعی، به‌عنوان یکی از عوامل تأثیرگذار بر فرایند امور و مسائل اجتماعی و توسعه ملی از سوی صاحب‌نظران مختلف طرح شده است." (کلمن، ۱۳۷۷: ۴۲)

مشارکت را، دخالت افراد جامعه به‌منظور افزایش سازگاری اجتماع و تقویت امنیت اجتماعی، که زمینه‌ساز توسعه پایدار اجتماع می‌شود، قلمداد می‌کنیم." (کاظمی‌پور، ۱۳۸۳: ۷)

در مشارکت عمومی به مردم فرصت داده می‌شود که در تعیین سرنوشت و ساختن آینده خود شریک و سهیم شوند. "برخی از فعالیت‌هایی که دربرگیرنده موارد مختلف مشارکت اجتماعی است، عبارتند از: معرفی و شناسایی مجرمین در کلیه موارد، رأی دادن، نام‌نویسی، فعالیت برای جمع‌آوری آرا و ثبت‌نام رأی‌دهندگان، مقاله‌نویسی و سخنرانی و عضویت در انجمن‌ها و شوراها و... جست‌وجوی اطلاعات، بحث

کردن و پذیرش مردمی جدید، شرکت در تجمع‌های سیاسی، کمک مالی به ستادهای انتخاباتی نامزدها، ارتباط داشتن با نمایندگان، شرکت در امور عام‌المنفعه، مشارکت در پروژه‌ها و طرح‌های عمرانی، شرکت در تأسیس تشکل‌های صنفی، مشارکت در برنامه‌های حمایت از محیط‌زیست و نظایر آن." (کلمن، ۱۳۷۳: ۳۷)

۳۶-۲- کنش ارتباطی

ارتباط موجب کنش مشترک و تغییر محیط و بهبود وضعیت افراد و گروه‌های آن می‌شود. در عین حال، کاربرد ارتباطات را برای تحقق سایر کاربردها نیز تسهیل می‌کند و فراگردی آغاز می‌شود که در صورت وجود شرایط مطلوب، مارپیچی را از هویت، اجتماع، آگاهی و کنش مضاعف پدید می‌آورد و فرد یا گروه را یاری می‌دهد تا به اهدافش دست یابد." (چلبی، ۱۳۷۵: ۲۱)

در نظر دورکیم، کنش اجتماعی «شامل چگونگی عمل، تفکر و احساس است که خارج از فرد می‌باشند و دارای قوه اجبار و الزام هستند که به برکت آن خود را بر فرد تحمیل می‌کنند». بنابراین می‌توان گفت دورکیم برای عینی بودن کنش‌ها، دو معیار دارد:

- بیرونی بودن حالات عمل، فکر و احساس در رابطه با اشخاص؛

- جبر و فشاری که اشخاص تحمل می‌کنند.

درک معنا و عینیتی که دورکیم برای کنش قائل است، منوط به درک دو مفهوم وجدان جمعی و فردی است که او مطرح می‌کند.

۳۷-۲- ارتباط شبکه‌های اجتماعی مجازی با جهانی شدن

از نظر مفهومی، جهانی شدن به یکپارچگی جهان و تراکم آگاهی نسبت به جهان به‌عنوان یک کل، دلالت دارد. این فرایند باوجود برخی گسست‌ها همواره در طول تاریخ بشر وجود داشته و امروز به یک موضوع مهم در کانون توجه سیاستمداران و پژوهشگران در زمینه‌های گوناگون و رایج‌ترین مفاهیم علوم انسانی تبدیل شده است. در میان بسیاری دیگر از جمله نظریه‌پردازان و دانشمندان، پیشینه تاریخی جهانی شدن به مجموعه پدیده‌های گسیخته و ازهم جدایی‌باز می‌گردد که در نیمه دوم قرن بیستم روی داد و با قرار گرفتن در کنار هم نظر جهانیان را به‌نوعی تمایل به همبستگی در آینده معطوف داشت. تأسیس سازمان ملل در سال ۱۹۴۵، انتشار کتاب دهکده جهانی مارشال مک‌لوهان در سال ۱۹۶۵، انتشار کتاب موج سوم نوشته الوین تافلر در سال ۱۹۷۸، فروپاشی ابرقدرت شرق و پایان یافتن نظام دوقطبی در سال ۱۹۸۹، اتحاد پولی یازده کشور اروپایی در سال ۱۹۹۸ و بسیاری از رخدادها دیگر به‌ویژه طی دهه هفتاد به بعد که خوش‌بینی تازه‌ای را به ارمغان آورد و واژه‌هایی از قبیل صلح و امنیت، زمینه‌ساز وابستگی متقابل بسیاری از کشورها شد و به شکل فزاینده‌ای با مفهوم دموکراسی همراه شد و در قالب‌بندی تئوریک جهانی شدن اثر گذاشت.

برخی محافظه‌کاران مانند هانتینگتون بر این اصرار می‌ورزند که سیاست، طبق معمول ادامه می‌یابد. اما اینک تمدن‌ها به‌عنوان واحدهای سیاسی جانشین ملت-دولت‌ها شده‌اند و مبارزه بر سر قدرت و برخورد میان دولت‌ها جای خود را به برخورد میان تمدن‌ها می‌دهد. مارتین البرول^۲ جهانی شدن را به فرایندهایی که بر اساس آن تمام مردم جهان در یک جامعه واحد و فراگیر جهانی به هم می‌پیوندند، تعریف می‌کند. (صداقت، ۱۳۷۹: ۱۱)

جان دسکات، جهانی شدن را فرایندی می‌داند که در حال ساختن فضای^۳ جدید اجتماعی است. (Chaucil, ۲۰۰۰: ۴۲۷)

دیوید هلد جهانی شدن را حرکت به سمت نوعی دموکراسی جهان‌شهری^۴ تعریف می‌کند که در عین حال کثرت فرهنگی و اقتصادی را نیز در خود خواهد داشت. (Held, ۱۹۹۹: ۱۲) آمانوئل کاستل با اشاره به عصر اطلاعات^۵ جهان‌گرایی را ظهور نوعی جامعه شبکه‌ای می‌داند که در ادامه حرکت سرمایه‌داری اقتصاد، جامعه و فرهنگ را دربر می‌گیرد. (Castelle, ۱۹۹۸: ۳۸)

^۲ - M. Alberol

^۳ -space

^۴ - cosmopolitition Democracy

^۵ -The information age

به عقیده آنتونی مک گرو، جهانی شدن یعنی افزایش شمار پیوندها و ارتباطات متقابلی که فراتر از دولت‌ها و در نتیجه فراتر از جوامع دامی می‌گستراند و نظام جدید جهانی را می‌سازد. جهانی شدن به فرایندی اطلاق می‌شود که از طریق آن حوادث، تصمیمات و فعالیت‌های یک بخش از جهان می‌تواند نتایج مهمی برای افراد و جوامع در بخش‌های بسیار دور کره زمین داشته باشد. (ویلیامز، ۱۳۷۹: ۱۳۷)

امروزه یکی از مفاهیم و واژه‌های پرکاربرد در عرصه‌های «فرهنگی»، «رسانه‌ای»، «مدیریتی» و «دانشگاهی» و نهایتاً «روشنفکری» کشور، «جامعه اطلاعاتی» است که برخی عبارات به شرح زیر است: «حرف اول را در جهان امروز اطلاعات می‌زند و هر که اطلاعاتش بیش، توفیقش بیشتر. ما وارد دوران انفجار اطلاعات شده‌ایم و دیگر نمی‌توان جلوی نفوذ و گسترش اطلاعات را سد کرد و یا به کنترل درآورد. با جهانی شدن، همه مرزها درنوردیده شده و فاصله زمانی و مکانی از میان رفته است.»

جامعه اطلاعاتی نیز مانند بسیاری دیگر از مفاهیم علوم اجتماعی تعاریف متعددی به خود دیده است. «وبستر» (۱۳۸۳) در یک تقسیم‌بندی کلی پنج‌گونه از این تعاریف را ارائه می‌دهد: ۱- تکنولوژیک ۲- اقتصادی ۳- شغلی ۴- مکانی ۵- فرهنگی. از مهم‌ترین گونه‌های برشمرده «وبستر»، تعریف فناوری-محور است که مجموعاً به تغییر و تحولاتی در حوزه فناوری اشاره می‌کند که در نهایت «اطلاعات» را به کانونی‌ترین متغیر اجتماعی تبدیل می‌نماید. یعنی پس از اینکه در جامعه‌ای مجموعه‌ای نوآوری‌های تکنولوژیک استقرار یافت، می‌توان از «جامعه اطلاعاتی» سخن گفت. محصول نهایی تحولات تکنیکی فوق به‌طور عمده به پدیده چندرسانه‌ای‌ها^۶ از یک طرف و متحد شدن ارتباطات مخابراتی، تکنولوژی‌های رایانه‌ای، شبکه‌های ماهواره‌ای و وسایل ارتباط جمعی در پدیده «اینترنت» از طرف دیگر منتهی می‌شود. اینترنت شامل تمامی ویژگی‌هایی است که برای تکنولوژی‌های نوین ارتباطی برشمرده‌اند: تعاملی بودن^۷، تمرکززدایی^۸، انعطاف‌پذیری^۹ و ناهمزمانی^{۱۰}. (مهرداد، ۱۳۸۰: ۵) اینترنت روح شرایط اشباع رسانه‌ای و کلکسیون تکنولوژی‌های نوین ارتباطی و شاخص پرشتاب سرعت در واپسین دهه قرن بیستم و سال‌های فراروی هزاره سوم است؛ سال‌هایی که در ادبیات خود، این بزرگ‌ترین دستاورد ارتباطی بشر را درصدر فهرست رسانه‌های پست‌مدرن به‌عنوان فضای نامحدود اطلاعات ثبت خواهد کرد. (شکرخواه، ۱۳۸۰: ۸)

با پیشرفت روزافزون و حیرت‌آور وسایل ارتباط جمعی در جهان و امکان دست‌یابی به تازه‌ترین خبرها و گزارش‌های نوشتاری، شنیداری و دیداری از دورترین مناطق جهان و استفاده بهینه از رسانه‌ها و ابزار رسانه‌ها، برخی از متفکران و صاحب‌نظران غربی وسایل ارتباطی نوین جهانی را به‌عنوان بستر ساز تحقق شتابان و بی‌وقفه پروسه جهانی شدن دانسته‌اند. جامعه مانند موجود زنده ای، دائماً رو به دگرگونی، تحول، تکامل و انقلاب می‌رود که به عقیده دانشمندان با برخورداری از این اوصاف، مسیر حرکت خود را به سمت و سوی تکامل و پویایی می‌پیماید. دگرگونی و تحول از خصایص بارز و انکارناپذیر جامعه است و در این میان عناصر و عواملی وجود دارند که مرتب شرایط و زمینه این دگرگونی‌ها را به‌طور مساعد فراهم می‌سازند.

در عرصه‌های سیاسی، وسایل ارتباط جمعی نقش غیرقابل انکار و مؤثری را داراست. از بسیج عمومی و جهت‌دهی افکار جمعی تا کمک به شیوه‌های حکومت‌داری، نظارت بر عملکرد و کارکردهای آرمان‌های دولتی، تقویت نهادهای مدنی، ترغیب شهروندان به مشارکت گسترده ملی، تحریک احساسات ملی و سیاسی جامعه، برملا ساختن زدوبندهای پشت پرده در جریان‌های سیاسی، انتقال پیام و مطالبات مردم به دولت و منعکس ساختن فعالیت‌ها، برنامه‌ها و عملکردهای دولت در جامعه و....

^۶ - Multimedia

^۷ - Interactivity

^۸ - pcentralization

^۹ - flexibility

^{۱۰} -Asynchvenous

وسایل ارتباط جمعی در نهادینه ساختن پلورالیسم سیاسی، تبیین دیدگاه‌های احزاب مختلف و ترویج دموکراسی و... جایگاه ممتازی دارد، به خصوص در دوران گذار، کمک شایانی در پشت سر گذاشتن بحران می‌کند. چرا که «از مؤلفه‌های اصلی دوران گذار، وجود رسانه‌هایی همگانی با رویکرد جمع‌گرا به ارزش‌های مدرن سیاسی و اجتماعی می‌باشد، زیرا که تنوع و تکثر رسانه‌های همگانی، موجب ارائه راه کارهای کثرت‌گرایانه فرهنگی - سیاسی بر دگردیسی بنیادهای سنتی جامعه، عمیقاً تأثیرگذار بوده و موجب تسریع در روند جدید سیاسی و نهادینگی هنجارهای مدرن اجتماعی می‌گردد. در واقع برجستگی و برانندگی نقش رسانه‌ها در پیشرفت دموکراسی و تثبیت آن به‌عنوان الگوی مدرن سیاسی دارای نیرویی دگرگون‌ساز در روابط و هنجارهای متعین در سیاست و اجتماع است.» مرادعلی صدوقی، در کتاب فناوری اطلاعاتی و حاکمیت ملی، در مورد نقش و تأثیر وسایل ارتباط جمعی نوشته است: «برخی معتقدند که این ابزار موجب جابه‌جایی قدرت از دولت ملی به بازیگران غیردولتی، فرا یا فروملی، شکستن انحصار کنترل و مدیریت دولت‌ها بر حجم عظیم اطلاعات، خدشه در سلسله‌مراتب‌های قدیمی، پخش و اشاعه قدرت میان گروه‌ها و افراد، غیرملی شدن و غیرسرزمینی شدن اقتصاد و سیاست، و... و در نهایت فرا رسیدن پایان عمر دولت-ملت هستند.» (صدوقی، ۱۳۸۰: ۴۸)

۳- نتیجه گیری :

صنعت رسانه ریشه در فناوری دارد چرا که خود یک فناوری است و سرنوشت آن با فناوری‌های نو گره خورده است. سازمان رسانه‌ای باید به محیط متغیر فناوری‌های ارتباطی پاسخ دهد. این پاسخ می‌تواند عامل برتری در رقابت تنگاتنگ رسانه‌ای شود و در عین حال می‌تواند چالش‌هایی را هم به وجود آورد. نکته دیگر اینکه پیشرفتهای فناوری مشابه نبوده و مدیران رسانه باید قادر به تمایز میان انواع مختلف فناوری‌ها بوده و شیوه مدیریتی خود را مطابق با این امر هماهنگ کنند. در عصر اطلاعات، کامپیوتر در هر جامعه‌ای نقش محوری دارد و به خاطر باز نمودن درهای جدیدی برای صنعت رسانه‌ای کیفیت فناوری اطلاعات در زندگی ما را بهبود بخشیده است و شکی وجود ندارد که این عصر به عصر فناوری جدید پیشرفت فارق العاده نموده است. با توجه به این پیشرفت، رسانه‌ها به چندین بخش تبدیل شده‌اند، و هم‌چنین دستکاری شده‌اند و اطلاعات نیز به روش‌های مختلفی برگزار می‌شوند. اکنون رسانه‌ها از طریق این فناوری جدید در حال رشد سریع می‌باشند. با شناخت اهمیت فناوری اطلاعات و ارتباطات، معرفی IT در کشور موجب میزانی از بهبودی می‌شود. هدف از جهانی‌شدن، نیل به عصر جهانی است و مشخصه عصر جهانی از نظر بسیاری از اندیشمندان فروریختن مرزبندی‌های مصنوعی و حضور جدی مرزبندی‌های طبیعی است. به گفته آنان مرزهای مصنوعی که حاوی خط‌کشی‌های ملی و نژادی است و پس از عصر حاکمیت دولت-ملت‌ها به وجود آمده است، فرو می‌ریزد و مرزهای طبیعی جای آن‌ها را می‌گیرد. مرزهای طبیعی که تابع سرزمین نبوده و توسط گروه‌های همفکر و دارای منافع مشترک به وجود می‌آید و در عین پراکندگی در سطح جهان، جوامع نوین و متداخلی را تشکیل می‌دهد که نمونه زنده آن گروه‌های طرفدار محیط‌زیست است. در چنین تغییراتی حکومت‌ها قدرت تصمیم‌گیری خود را کاملاً از دست داده و قدرت از حوزه حکومت به حوزه عمومی و مردم انتقال می‌یابد و مردم، صاحب قدرت می‌شوند. به هر صورت، تأثیرگذاری و نقش وسایل ارتباط جمعی در مسائل و قضایای سیاسی از مسلمات جهان امروز است و بخش بزرگی از رهبری سیاسی، اطلاع‌رسانی در مورد مسائل داخلی و جهانی، معرفی سیاستمداران، ایجاد دگرگونی در ساختارهای مستبدانه دولت‌ها و... به‌عهده گردانندگان این ابزارها است و محتویات سیاسی این وسایل، حجم بزرگی از ذهنیت شهروندان در مورد مسائل سیاسی را به وجود آورده و سازمان‌دهی می‌کند. در تاریخ معاصر، وسایل ارتباط جمعی در بقا و یا فناى دولت‌ها و دولتمردان تأثیرگذاری خاصی داشته و به کرات دیده شده که در جوامع دموکراتیک، رسانه‌ها نقش نیرو و اهرم قوی فشار را در سوق دادن جریان‌های سیاسی بر عهده می‌گیرند. حتی دانشمندان علوم ارتباطات، هشدار داده‌اند که در حال حاضر سیاست‌های خارجی به‌وسیله این وسایل تعیین و جهت‌دهی می‌گردند که برای حاکمیت‌های ملی مفید و مطلوب نیست.

۴- منابع:

- (۱) آلوبین، لی، سو، ۱۳۷۸ «تغییر اجتماعی و توسعه»، ترجمه محمود مظاهری، تهران: انتشارات پژوهشکده مطالعات راهبردی
- (۲) بدیعی، نعیم، ۱۳۷۷ «تحلیل محتوای مطالب ۱۰ روزنامه تهران»، فصلنامه رسانه، سال نهم، شماره ۱، بهار
- (۳) برادران شرکا، حمیدرضا، ۱۳۷۸ «نقش دولت در جهان در حال تحول»، بانک جهانی، تهران: مؤسسه مطالعات و پژوهشهای بازرگانی، چاپ اول
- (۴) چلبی، مسعود، ۱۳۷۵ «جامعه شناسی نظم؛ تشریح و تحلیل نظری نظم اجتماعی»، تهران: نشر نی .
- (۵) سجادی، عبدالقیوم، ۱۳۸۲ «جهانی شدن و جهان اسلام، فرصت‌ها و تهدیدها»، اجلاس وحدت اسلامی، تهران: اردیبهشت .
- (۶) روشه‌گی، ۱۳۶۶ «تغییرات اجتماعی»، ترجمه منصور وثوقی، تهران: نشر نی .
- (۷) قره باغیان، مرتضی، ۱۳۷۶ «فرهنگ اقتصاد بازرگانی»، تهران: انتشارات رسا .
- (۸) «سایت علم و رسانه» مرداد ۱۳۸۸ .
- (۹) شکرخواه، یونس، ۱۳۸۰ «از آغاز تا روزگار اینترنت، دروازه‌بانی در رسانه‌های خبری جهان»، فصلنامه پژوهش و سنجش، سال هفتم، شماره ۱۸۳۲، ۲۱ خرداد .
- (۱۰) فیروزآبادی، حسن، ۱۳۸۴ «پژوهش بررسی سرمایه اجتماعی در ایران و راههای ارتقای آن»، تهران .
- (۱۱) قبادی .
- (۱۲) نادران، الیاس، ۱۳۸۲ «جهانی شدن، چه باید کرد؟» سخنرانی ارائه شده در شانزدهمین اجلاس وحدت اسلامی، تهران: اردیبهشت .
- (۱۳) کاظمی پور، عبدالمحمد، ۱۳۸۳ «سرمایه اجتماعی در ایران؛ تحلیل ثانویه پیمایش‌های ۱۳۸۲-۱۳۵۳»، تهران: انتشارات طرح‌های ملی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی .
- (۱۴) کلمن، جیمز، ۱۳۷۷ «بنیادهای نظریه اجتماعی»، ترجمه منوچهر صبوری، تهران: انتشارات نشر نی، چاپ اول .
- (۱۵) گیدنز، آنتونی، ۱۳۸۰ «جامعه شناسی»، ترجمه منوچهر صبوری، تهران: نشر مرکز .
- (۱۶) مولایی، ۱۳۷۹، بازتاب شماره ۴ .
- (۱۷) ویکری، برایان، ویکری، الینا، ۱۳۸۰ «علم اطلاع‌رسانی در نظر و عمل»، ترجمه عبدالحسین فرج پهلوی، مشهد: دانشگاه فردوسی مشهد مؤسسه چاپ و انتشارات .
- (۱۸) ویلیامز، مارک، ۱۳۷۹ «بازاندیشی در مفهوم حاکمیت: تأثیر جهانی شدن بر حاکمیت دولت»، ترجمه اسماعیل مردانی گیوی، اطلاعات سیاسی - اقتصادی، شماره ۱۵۶-۱۵۵ .
- (۱۹) مجله همدلی، ۱۳۸۵ مطبوعات، دموکراسی و فقرزدایی، مرکز فرهنگی آموزشی امام حسین(ع)، کابل، ش ۱، ۱۳۸۵ .

- ۲۰) Chaucil , Nasli: (۲۰۰۰). Cathouction: Cylen Politica in international Relation. International Political deience Revilu Vol ۲۱ , No , ۳.
- ۲۱) Castelle. Manael. (۱۹۹۸). The Network Jaliety. London. Bbackwell.
- ۲۲) De Benait. Alain. (۱۹۹۶). Candnating glolalisation. Telan , No ۱۰۸ , Sammen.
- ۲۳) Coopen , R. N. (۱۹۶۸). The Ecanamiel agl intendenpen elemce. New Yank: Mc Gnaw lwill.
- ۲۴) ۵-Gilpin , R. (۱۹۹۵). Wal and change in Wanld paliticl. Camlnidge Univercity Pneel.
- ۲۵) Gidden. A. (۱۹۹۰). The Camrequencan agl Modenlty. Camlaidgo. pality Pledd.
- ۲۶) Held , Daniel. (۱۹۹۹). Glolal Tnanakarmation. Ztamland: Ztandand Univercity Pnead.
- ۲۷) Nanleng - Hodge , Helena. (۱۹۹۶). Bneak Up the Monocaltune The Natian , July , ۱۹۹۶.
- ۲۸) Mc Gnew , J. (۱۹۹۲) A Glolal Jociety. Canlenidge , Pality Pnedd ۱۰-Rolaestkan , R. (۱۹۹۲). GlolaliSation: Jaual Theany and GLOGaL Cultuae. Landan: Jage.
- ۲۹) Walken , R , J. (۱۹۹۱). Cantendung Javeneignition Redekining Palitical Cammunity. Baulden. Lyaae Reinnen.
- ۳۰) Jchatte , Jan W. (۱۹۹۷)GLOGAL Capitalian and the dtate. international , ۱۹۹۷. No.
- ۳۱) Mc Gnew , Anthancy (۱۹۹۷). The Tnamdonmation al Democnaey ? GLOGALIsation and Tanitanial Damaenauy. Camlenidge. Patity .
- ۳۲) Pned